

NEVERJETNA LETA:

Program vodenja razreda za učitelje

O Programu vodenja razreda za učitelje

NEVERJETNA LETA so sklop programov za učitelje in starše, ki se osredotočajo na zmanjševanje otrokovih težavnih vedenj ter na izboljšanje socialnih in samoregulacijskih veščin. **Program vodenja razreda za učitelje** je preventivni program, ki je namenjen krepitvi učiteljevih pristopov pri vodenju razreda in vzpodbuja prosocialne veščine otrok in njihovo pripravljenost na šolo. Obenem pomaga učiteljem sodelovati s starši pri podpiranju njihove vključenosti in spodbuja usklajenost med šolskim in domačim okoljem.

Program je uporaben za **učitelje, pomočnike učiteljev, šolske psihologe in delavce v šolskih svetovalnih službah**. Kontrolne študije so dokazale učinkovito zmanjšanje ravni agresivnosti in nesodelovanja v razredu ter izboljšanje medvrstniških odnosov, šolske pripravljenosti ter porast zadovoljstva pri šolskih aktivnostih.

Razdeljen je v šest zaporednih mesečnih delavnic v skupnem obsegu **42 ur**, zato da imajo učitelji čas vaditi uporabo obravnavanih veščin. Delavnice obsegajo naslednje teme:

- Grajenje pozitivnih odnosov z učenci in preprečevanje vedenjskih težav – proaktivni učitelj
- Pomen učiteljeve pozornosti, usmerjanja in pohvale
- Motiviranje učencev preko spodbud
- Zmanjševanje neprimerne vedenja
- Uravnavanje čustev, socialne veščine in reševanje težav

Program Neverjetna leta, ki vsebuje programe za starše, otroke in učitelje je preverjen in z dokazi podprt program, ki ga odpirajo številna strokovna združenja. Med drugim so njihovi programi priporočeni s strani Ameriškega združenja za klinično psihologijo (Society of Clinical Psychology – division 12). CAYT (Centre for Analysis of Youth Transitions, 2017) je Program vodenja razreda za učitelje ovrednotil z odliko.

Za več informacij o Programu vodenja za učitelje in drugih programih Neverjetna leta obiščite <http://neverjetna-leta.si/>

KAJ OBSEGA PROGRAM VODENJA RAZREDA ZA UČITELJE

DELAVNICI 1a & 1b

GRAJENJE POZITIVNIH ODNOSOV Z UČENCI IN PREPREČEVANJE VEDENJSKIH TEŽAV – PROAKTIVNI UČITELJ

- Grajenje pozitivnih odnosov s težavnimi učenci
- Izkazovanje zaupanja v učence

- Gojenje otrokovih občutkov odgovornosti za oddelek in vpletenosti v lastni učni proces ter v učni proces drugih učencev
- Dajanje učencem možnost izbire, kadar je to mogoče
- Uvajanje veščin za odpravo negativnega stila pripisovanja in negativnega ugleda znotraj razreda
- Spodbujanje pozitivnih odnosov s starši
- Deljenje pozitivnih občutkov z učenci
- Vzpostavitev jasnih in predvidljivih oddelčnih pravil
- Jasna, konsistentna razredna struktura in urnik
- Optimalno fizično okolje
- Pripravljanje otrok na prehode
- Uporaba smernic za podajanje učinkovitih ukazov in navodil
- Zmanjševanje nejasnih, ohlapnih in negativnih ukazov
- Razumevanje vrednosti opozoril in koristnih opomnikov, zlasti pri učencih z odkrenljivo pozornostjo in impulzivnostjo
- Pritegnitev pozornosti učencev
- Uporaba nebesednih znakov in namigov za sporazumevanje
- Prepoznavanje potrebe po stalnem spremljanju in pozitivni pozornosti
- Dajanje možnosti izbire, kadar je možno
- Govoriti z učitelji o udejanju šolskih pravil doma

DELAVNICA 2

POMEMBNOST UČITELJEVE POZORNOSTI, VODENJE IN POHVALE

- Učinkoviteje uporabljati pohvale in spodbude usmerjene v obravnavana vedenja
- Učenje o krepitvi učnih veščin, vztrajnosti, čustvenega in socialnega vodenja
- Grajenje samozaupanja in učenčeve pozitivne samopodobe prek učenja pohvale samega sebe
- Razumevanje pomembnosti pohvale celotne skupine ter pohvale posameznika
- Prepoznavanje pogostih pasti
- Uporabljati telesno toplino, dotik kot podkrepljevalec
- Izkazovanje nebesednih znakov sprejemanja
- Podvojevanje učinka pohvale z vključitvijo drugega šolskega osebja in staršev
- Pomagati učencem naučiti se, kako pohvaliti druge in se veseliti njihovih dosežkov
- Spodbuditi učence k pohvali samih sebe
- Okrepiti učiteljeve pohvale drugih učiteljev in staršev

DELAVNICA 3

MOTIVIRANJE UČENCEV PREKO SPODBUD

- Razumeti, zakaj so spodbude dragocene učne strategije za otroke z vedenjskimi težavami
- Razumeti načine uporabe programa spodbud za težave na socialnem področju, kot so nevodljivost, nesodelovalno vedenje, nepozornost, hiperaktivnost ter na učnem področju
- Vzpostavitev individualiziranih programov spodbud za posamezne učence

- Uporaba skupinskih ali razrednih spodbud
- Oblikovanje programov, ki so lahko različni in gradijo na pozitivnih odnosih med učiteljem, učencem in starši
- Uporaba spodbud na način, ki spodbudijo notranjo motivacijo posameznega otroka in se osredotočajo namesto na končni izdelek na proces učenja
- Pripraviti nepričakovane nagrade in praznovanja
- Vključevati starše v programe spodbude in podporo uspeha otrok
- Uporaba tabel pohval za beleženje ciljnega pozitivnega

DELAVNICA 4

IGNORIRANJE IN PREUSMERJANJE

- Znati preusmeriti in pridobiti otroke
- Vedeti, kako in kdaj prezreti neustrezní odziv otrok
- Uporaba verbalnih in neverbalnih namigov za ponovno pridobitev otrok, ki skrenejo z naloge
- Razumeti pomembnost opomnikov in opozoril
- Da se učitelj nauči ostati miren
- Naučiti učence, kako prezreti vrstnike, ko se vedejo neprimerno

DELAVNICA 5

IZPELJAVA POSLEDIC

- Uporabiti smernice za uvedbo časa za umiritev v razredu
- Izogniti se pogostim napakam pri uporabi časa za umiritev
- Naučiti se, kako uvesti in z učenci uporabljati čas za umiritev
- Obravnavati pogosta neprimerna vedenja, kot so impulzivnost, odkrenljivost, nesodelovanje, izbruhi jeze in razdiralna vedenja
- Uporabljati sistem barvnih kartic
- Prepoznati, kdaj uporabljati logične posledice ali odtegnitev privilegijev kot posledico
- Naučiti se uporabe termometra jeze kot pomoč učencem za umiritev

DELAVNICA 6

URAVNAVANJE ČUSTEV, SOCIALNE SPRETNOSTI IN REŠEVANJE TEŽAV

- Naučiti učence, kako vprašati za to, kar potrebujejo, na primerne načine
- Pomagati učencem osvojiti veščine poslušanja in pogovarjanja
- Učiti učence reševanja težav s pomočjo knjig, iger in lutk
- Spodbujati pozitiven samogovor
- Spodbujati čustveno pismenost
- Vključiti starše v spodbujanje otrokovih socialnih kompetenc in reševanja težav
- Opredeliti razvojno raven otrokove igre ter ustrezno prilagoditi vodenje
- Učenje čustvenega in socialnega vodenja